

ניירות חופשות בחו"ל

1

3

4

מסביב לעולם

21 באפריל עד 16 במאי

רומא, חגיגות יובל

לעיר רומא יש תאריך ייסוד מסודר: 21 באפריל 753 לפנה"ס, וברומא חוגגים יום הולדת כמו רומאים - משתאות, ולילה וסביאה, תהלוכות בתחפושות רומיות, ואפילו משחקי גלדיאטורים משוחזרים. בין היתר מתקיימת גם תחרות "דאה רומא" (Dea Roma), על-שם האלה הפטרונית של העיר. שיותר משזו תחרות יופי, היא מנסה למצוא את האישה שתגלם במראה את רוחה של העיר רומא. לצד הקוריוז מתקיים במקביל גם שבוע התרבות של העיר, עם שפע הופעות, תערוכות, סרטים מודרניים ואירועים מיוחדים. כל המוזיאונים, הגלריות והמונומנטים פתוחים בשבוע זה לקהל ללא תשלום.

איפה: רומא

מתי: יום ההולדת ב-21 באפריל, שבוע התרבות: 16 עד 25 באפריל
אינטרנט: www.gsr-roma.com

ברצלונה, הבתולה ממונטראט

מונטראט (Montserrat) הוא אחד המנזרים הפופולריים ביותר בספרד, בעיקר בשל מיקומו בצוקים נישאים ובשל הנוף המרהיב שבו הוא נמצא, וגם בזכות מקהלת הנערים המפורסמת שפועלת במקום. זהו אחד האתרים האהובים ביותר על מטיילים ועל תיירים, שכן הוא נמצא בסך-הכול במרחק של כשעה מברצלונה; ויש עוד בונוס - ההעפלה למרומי הצוקים בעזרת רכבל. כל אלה הופכים את מונטראט לאחד מטיולי היום המוצלחים ביותר מברצלונה. מי שמגיע לברצלונה בסביבות 27 באפריל, אל ול להחמיץ את יומה של הבתולה ממונטראט. ביום הזה מתקיימים אירועים מסורתיים, שיש להם לא רק אופי דתי אלא גם פולקלוריסטי. נערכות מיסות, כמובן, ויש גם תהלוכות, שירים וריקודים קטלאניים מסורתיים לכבוד הבתולה ממונטראט. הטקסים מתקיימים החל בערב החג, ב-26 בחודש.

איפה: מונטראט

מתי: 27-26 אפריל
אינטרנט: www.abadiamontserrat.net/angles/ festivitats.htm

תערוכה, המכונות של וורהול

אם אתם נמצאים בוינה וקצת עייפתם מתערוכות קלאסיות ומצוינות בשפע במוזיאונים המשוחזרים של העיר, כדאי לדעת שבימים אלה מתארחת תערוכה כיפית במוזיאון האלברטינה: תערוכת ציורי המכונות של אמן הפופ-ארט אנדי וורהול. את הסדרה הזו יצר וורהול בשבועות האחרונים לחייו, בהזמנה מיוחדת של חברת מרצ'ס, שחגגה ב-1986 את יובל המאה להיווסדה.

איפה: מוזיאון אלברטינה, וינה

מתי: עד 16 במאי
אינטרנט: www.albertina.at

מאות הגברים מגודלי השיער עטו לגופם אפר בלבד. הם שעטו לעבר הנהר, מנופפים בחרבות ובכידונים. העירום המוחלט נועד לסמל את התעלותה של הנפש על צורכי הגוף

לטבול במשקה האלים

בסוף החודש יסתיים בהארידוור שבהודו הקומבה מלה, הפסטיבל הדתי הגדול בעולם, שבמהלכו טובלים יחד בגנגס מיליוני אנשים. יתום יעקבסון טבל עם עוד 26 מיליון אנשים, וחזר עם חיוך, זיכור, והבנה טובה יותר של הודו

5

2

6

1. **הטבילה הגדולה.** הנזירים העירומים מתרופסים נגד כל סדר חברתי ומקובל - של לבוש, של שיער, של חיי משפחה ושל התנהלות יומיומית.
2. **תהלוכת הגורואים.** באפריזונים ובטרקטורים
3. **נזיר משוח באפר.** מחלופתו סביב ראשו כטורבן
4. **לפידים במים.** טקסים עם שחר, טקסים בשקיעה
5. **עולי רגל.** משיטים מנחה בגנגס
6. **טבילת טהרה.** הפנים אל השמש העולה

את התהלוכה, ולא פחות מכך הדהימו אותי ההמונים, עולי רגל מרחבי הודו, שצפו בשוויון נפש בנוירים המתריסים נגד כל סדר חברתי מקובל - של לבוש, של שיער מטופח, של חיי משפחה ושל התנהלות יומיומית.

השקה פלאית

הקומבה מלה, הפסטיבל הגדול בעולם, שמתקיים בימים אלה בהארידוור (Haridwar) בצפון הודו, הוא כמו פעמון ענק המזכיר לי שהזמן חולף במהירות גדולה מדי. מאז זכיתי לבקר בעוד כמה טבילות המוניות שכאלה - פסטיבל הקומבה מלה בערים אלהאבד (Allahabad), נאסיק (Nasik) ואוג'אין (Ujjain), המקומות הנוספים שבהם נערך הטקס. לפי המיתולוגיה ההודית, אלה הן ארבע נקודות מקודשות, והסיפור ארוך, מטוען ורב גרסאות. הוא מתאר איך האלים נחלצו להציל את העולם ממבול נורא. בשלב מסוים כסיפור מתחולל בין האלים לבין יצורים

בפירות ובפרחים. היא סירדה אותם בקפירה על מבנה אבן בצורת חרוט קטן שניצב בגן, והשאירה מאחוריה מונומנט ססגוני להפליא. כשפנתה לחזור הביתה, זינקו ממרומי הגג כמה קופים חמדנים שידעו שכדאי לתכות, וחטפו הכל. "מה זה?" שאלתי את עורך הדין, שענה ללא שמץ של היסוס או מבוכה: "זה המקום שבו סבא שלי הגיע להארה. אז בלעה אותו הארמה". ומיד המשיך: "אבל ספר לי עוד על מבצע אנטבה ועל האח של נתניה".

שיאה של התהלוכה היה הרגע שבו הופיעו מסדרים הנזירים העירומים. מאות הגברים מגודלי השיער עטו לגופם אפר בלבד. הם נדשו את הרוחב למלאו רוחבו, שעטו לעבר הנהר, מנופפים בחרבות ובכידונים, ואוי למי שנקרה בדרך. העירום המוחלט נועד לסמל את התעלותה של הנפש על צורכי הגוף. אין, אגב, נזירות עירומות. "אצל נשים לא ניתן לדעת אם היצר שולט בהן או הן בו", הסביר לי עולה רגל אחד כשקריצה בעיניו. זו הייתה הפעם הראשונה בחיי שבה ראיתי

הודו, הארידוור. תהלוכה ארוכה ואקסטרוגנטית של אנשי דת ושל מסדרים נזירות שונים עשתה את דרכה מעיר האוהלים הארעית אל מקום הטבילה. התהלוכה נמשכה יום שלם, כמעט ללא סוף. מורי הדת ישבו על אפריזונים מוארים, כשהם מוקפים בלהק תלמידים הקרובים שסככו עליהם בשמשות הודיות, נפנפו במניפות טקסיות ופרחו פרחים וקטורת לכל עבר. משני עברי הדרך, שפונתה מארם ניצב המון רב שהריע לגורואים, מורי הדת, שחלפו על פניהם. קול התרועעה כמו שיקף את מקומה של הדת בהודו, שהוא שריר ואיתן גם בהודו המודרנית.

באותו בוקר ישבתי לצדו של דיליפ שרמה, עורך דין משיכל שהגדיר עצמו חילוני, ושאיחה אותי במסגרת החזומנות להתפרנס מהלנת עולי רגל במהלך הפסטיבל. ישבנו בשולי החצר, לוגמים צ'אי ריחני שנפגשו בו תה עם תבלינים וסוכר בחלב שמנוני. שוחחנו על המצב במזרח התיכון, כשלתפע הופיעה אשתו כשהיא נושאת סלסילה גדולה עמוסה

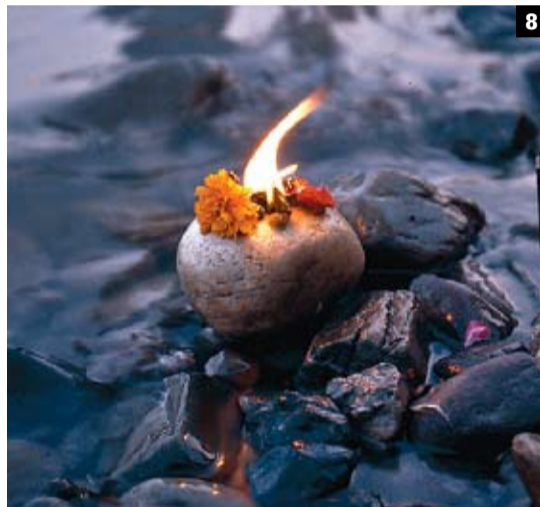

7

10

צילום: אריק ברא"ז

8

9

"איך הן מכבסות במים המלוכלכים הללו?," תהיתי, ולפתע קלטתי שבמים המלוכלכים הללו טבלתי כרגע גם אני. ההבחנה בכללך שצף במים לא עמעמה את תחושת הזיכוכך

השמיים שעל-פני האדמה

לפני כמה שנים, זמן קצר לאחר יציאתו לאקרנים של הסרט ההודי-בוליוודי "דברדאס" (Devdas), שהיה להיט גם במערב ואף הוקרן בפסטיבל קאן היוקרתי, צפיתי במקרה בראיון בבי.בי.סי עם הבימאי סנג'יי לילה בהנסאלי. השיחה קלחה, וסנג'יי השיב ברוח טובה על שאלות רבות שנגעו לעלילת הסרט, לתהליך ההפקה ולעבודה עם הכוכבת אישוריה ראי, שכבר ניצבה עם רגל אחת בשערי הוליווד.

לפתע שחרר המראיין הבריטי שאלה, שניכר היה כי פגעה בכמאי כמו אגרוף בבטן. "איך אדם משכיל כמוך מתייחס אל כל השטויות הללו של מיליון האלים, ולעבודת האלילים?" שאל את סנג'יי. נשימתי נעתקה לרגע. גם בשל הזלזול המוחלט של המראיין בתרבות לא-ילו, וגם מהציפייה הדרוכה לראות כיצד יגיב סנג'יי. הוא שתק לרגע, כמו מעכל את המילים שהוטחו בו, ואז הישיר מבטו אל המראיין והשיב בשלווה עילאית: "אדוני, אם שחקנית יפהפייה כמו אישוריה ראי מהלכת אצלנו על-פני האדמה, בשמיים שלנו יכול לקרות הכול". לקול תשואותיי הרמות הוא קם מכיסאו, ובעיצומו של השידור נטש את האולם. מההתנהלות הזו ניתן ללמוד עד כמה טבועה התפיסה הדתית בבסיסה של הודו, ועד כמה בלתי ניתנים להפרדה חיי היומיום, גם אלה החילוניים כביכול, מעולמם של האלים.

זיכוכך ולכלוך

אללהבאד, הודו. כמה שנים לפני כן. אנשים ואנשים ועוד אנשים. פרצופים ועוד פרצופים. שטף אדם שבו הפרט, היחיד, מאבד משמעות. זרם אינסופי של פנים,

של אנשים, של עולם ומלואו ועוד אחד. תווי הפנים של אחד נמהלים בזיכרון תווי הפנים של אחר, וההבנה שהכחה בי לפתע שהפנים, כמסכת עור, חושפים כה מעט מנפשו הכמוסה של הנושא אותם. ופתאום נוצר קשר עין, אקראי לכאורה; מחליפים חיוך, מברכים לשלום ונרקמת שיחה. דווקא בתוך אותה עיטה אחידה של המון אנשי מעורבב, שב הפרט הבודד ומתמלא משמעות; גרוש כרימון, עשיר ומורכב. בהודו הפרט מאבד משמעות ומוצא משמעות חדשה.

"בואו", קרא לי יוגשוואר, חבר שלא פגשתי זמן רב, ואחז בידי. הפתעה גדולה אחזה בי נוכח המפגש עמו שוב, דווקא בעיבורה של ההמולה העצומה שהתחוללה באללהבאד במהלך המהא קומבה מלה, הכינוס הגדול מכולם. אותו יום היה שיאו של הפסטיבל, ובאותו יום לברו טבלו בגנגס כ-26 מיליון בני אדם. אז עדיין הייתי מופתע ונפעם מצירופי מקרים שנראו לי בלתי מתקבלים על הדעת. רצתי בעקבות חברי אל הנהר, כשהוא אוחו בידי, וניצבתי במי הנהר שלחכו את רגליי. קווצות שיער גוזו ומחרוזות פרחים שצפו במים וזרמו הלאה. כמעט מתוך אינסטינקט פנתי לעבר השמש שאך זרחה, והצמרתי את כפות ידיי זו לזו.

פעמים כה רבות עקבתי אחר הטקס לפרטיו, ועתה ביצעתי אותו ללא כל צורך לחשוב על שלביו השונים. המים נאספו בכפות ידיי הקעורות, שכמו הורמו מאליהן מעלה, וולגו מהן חזרה אל המים. לאחר מכן צעדתי כמה צעדים לפני טבלתי מלוא הגוף, עד למעלה מהראש במים. צינתם הפיחה בי חיות. לרגע היה שקט מוחלט, שקט בלבה של ההמולה הגדולה בתבל. שקט שנוצר דווקא מתוך ההמולה הזו.

מולי שקקה הגדה כמו נחיל דבורים. נשים רבות

7. מראה מעל הגשר.
נחר של אנשים

8. מנחה אישית. על כל סלע רענן

9. להט האמונה. עולי רגל מרחבי הודו

10. יוגה על שפת המים. הגדה ממול שוקקת

רכנו לכבס במים את הסארים הרטובים שפשטו מעליהן לאחר שטבלו כשהם עוטפים את גופיהן. "איך הן מכבסות במים המלוכלכים הללו?," תהיתי בלבי, ולפתע קלטתי שבמים המלוכלכים הללו טבלתי אני כרגע, ובהם אני עודני ניצב. ההבחנה בכללך שצף במים לא עמעמה במאומה את תחושת הזיכוכך שאחזה בי. הרביתי לחייך וחייכו אליי. האם היה זה פולחן פרטי שלי, או מעשה חיקוי של המאמינים שסביבי? בהודו גבולות ה"אני" המוכרים מיטשטשים. נדמה לי שזה מה שאני כליכך אוהב בה.

מידע מעשי: הקומבה מלה 2010 נמשכת עד 28 באפריל. מומלץ להתאכסן ברישיקש, בירת היוגה העולמית, שנמצאת במרחק של 24 קילומטרים בלבד. למרות שמרבית אירועי הטבילה העיקריים התקיימו כבר, עיר האוהלים הארעית תמשיך להתקיים לאורך חודש מאי כולו.

אינטרנט: www.kumbh2010haridwar.gov.in